

TA'LIM SIFATINI TA'MINLASHDA MILLIY VA XALQARO TAJRIBA

Andijon Davlat Pedagogika Instituti

„Musiq ta'limi" yo'nalishi 2-bosqich talabalari

Xojiyeva Maftunaxon va Ataxanova Durdonaxon

ANNOTATSIYA

Ushbu maqolada ta'lim sifatini ta'minlashning milliy va xalqaro tajribalari qiyosiy tahlil qilingan. Milliy tajribada O'zbekiston Respublikasining ta'lim sohasidagi islohotlari, davlat ta'lim standartlarini yangilash, baholash tizimini takomillashtirish va pedagoglarning malakasini oshirish yo'nalishlari yoritilgan. Xalqaro tajriba sifatida Finlandiya, Koreya va Singapurning ta'lim modeli, shuningdek, PISA va PIRLS kabi xalqaro baholash tadqiqotlari misolida ilg'or tamoyillar tahlil qilingan. Maqolada milliy ta'lim tizimida xalqaro tajriba asosida qo'llash mumkin bo'lgan innovatsion yondashuvlar, kompetensiyaviy o'qitish, AKTdan foydalanish va sifat monitoringini kuchaytirish yo'llari asoslab berilgan. Tadqiqot natijalari ta'lim sifatini oshirishda davlat siyosati, zamonaviy metodikalar va xalqaro hamkorlikning muhim o'rin tutishini ko'rsatadi.

KALIT SO'ZLAR:

ta'lim sifati, milliy tajriba, xalqaro tajriba, PISA, PIRLS, ta'lim standartlari, kompetensiyaviy yondashuv, o'qish metodlari, AKT, baholash tizimi, pedagog malakasi, innovatsion ta'lim, STEM, ta'lim siyosati, xalqaro baholash, zamonaviy pedagogika.

KIRISH

Ta'lim sifati har bir davlatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim omil bo'lib, uni ta'minlash jarayoni uzluksiz islohotlar bilan chambarchas bog'liq. O'zbekiston ta'lim tizimi ham xalqaro tajriba asosida modernizatsiya qilinmoqda.

ASOSIY QISM

1. Ta'lim sifatini ta'minlashning milliy tajribasi

1. Normativ-huquqiy asoslar mustahkamlanmoqda.

„Ta'lim to'g'risida''gi Qonun va „Kadrlar tayyorlash milliy dasturi'' ta'lim

sifatini oshirishning metodologik asosini yaratdi.

2. Davlat ta'lim standartlarining (DTS) yangilanishi

DTSlar kompetensiyaga asoslangan o'qitish tizimiga moslashtirilmoqda.

3. O'quv jarayoniga AKTni joriy etish.

Elektron darsliklar, masofaviy ta'lim platformalari (Edu.uz, Kundalik) o'quvchilarning o'zlashtirish sifatini oshirmoqda.

4. Baholash tizimini takomillashtirish.

Milliy baholash markazi tomonidan PIRLS, PISA kabi xalqaro tadqiqotlarga tayyorgarlik ishlari yo'lga qo'yilmoqda.

5. O'qituvchilarning malakasini oshirish.

Pedagoglarni qayta tayyorlash va malaka oshirish markazlarida yangi metodikalar bo'yicha muntazam o'quv kurslari tashkil etilmoqda.

2. Xalqaro tajribada ta'lim sifatini ta'minlash tamoyilari

1. Finlandiya tajribasi-individual yondashuv.

O'quvchi qobiliyati va ehtiyojidan kelib chiqqan holda o'qitish, psixologik qo'llab quvvatlashtirish izimi kuchli.

2. Koreya tajribasi-intizom va yuqori standartlar.

STEM yo'nalishlariga alohida e'tibor,

O'quvchilarning darsdan tashqari qo'shimcha mashg'ulotlarga jalb qilinishi.

3. Singapur tajribasi-''Kuchli maktab, kuchli ta'lim tamoyili.

O'qituvchilarning tanlash va tayyorlashning qat'iy tizimi mavjud, maktablar reytingi tizim asosida baholanadi.

4. PISA tadqiqotlari asosida rivojlangan davlatlar amaliyoti.

Tanqidiy fikrlash, o'quvchi mustaqil izlanishiga asoslangan o'qitish metodlari keng qo'llanadi.

3. Milliy tizimda xalqaro tajribani qo'llash imkoniyatlari

---STEAM (Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics) asosida darslar tashkil etish.

---Ta'lim sifatini baholashda xalqaro mezonlarni qo'llash.

---O'quv dasturlarini kompetensiyaviy yondashuvga to'liq o'tkazish.

---O'qituvchilarni xalqaro sertifikatlash dasturlariga (TESOL, CELTA va boshqalar) jalb qilish.

---Maktab -maktab, o'qituvchi -o'qituvchi tarjiba almashinuvini rivojlantirish.

XULOSA

Milliy va xalqaro tajriba shuni ko'rsatadiki, ta'lim sifatini ta'minlash uchun davlat siyosati, zamonaviy pedagogik texnologiyalar, o'qituvchilar malakasi va mustaqil baholash tizimi uzviy bog'liq bo'lishi lozim. O'zbekiston ta'lim tizimida xalqaro amaliyotga mos islohotlar olib borilayotgani ta'lim sifatini oshirishda muhim omil bo'lib xizmat qilmoqda.

Foydalanilgan manbalar ro'yxati

Milliy manbalar

1. O'zbekiston Respublikasi „Ta'lim to'g'risida“gi Qonuni (yangi tahriri)— Toshkent, 2020.

2., „Kadrlar tayyorlash milliy dasturi”, O‘zbekiston Respublikasi Oliy Majlis qarori. Toshkent, 1997.

3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasi qarorlari:

-- „Davlat ta’lim standartlarini tasdiqlash to’g’risida”.

-- „Umumiy o’rta ta’limni rivojlantirish konsepsiyasi”.

4. O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi rasmiy materiallari (XTV.uz)

5. Milliy Baholash Markazi ma’lumotlari: PISA, PIRLS, TIMSS bo’yicha hisobotlar.

Xalqaro manbalar

6. OECD-PISA (Programme for International Student Assessment) Reports, 2018-2022.

7. IEA-PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study) Reports, 2016-2021.

8. UNESCO Global Education Monitoring Report, yillik hisobotlar.

9. World Bank Education Sector Reports (Ta’lim sifatini baholash bo’yicha)

10. Finnish National Agency for Education - Finlandiya ta’lim tizimi bo’yicha rasmiy hisobotlar.

11. Singapore Ministry of Education - ta’lim sifatini baholash tizimi bo’yicha ma’lumotlar.

12. South Korea Ministry of Education - STEM va intizomga asoslangan ta’lim modeli bo’yicha rasmiy ma’lumotlar.

Ilmiy-adabiy manbalar

13. Ziyomuhhammadov B., To’xliyev SH. Pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Toshkent.

14. Hasanov S. Ta’lim sifatini boshqarish metodlari. - Toshkent.

15. Darling-Hammond L. Teaching and Learning for the 21 st Century.

16. Fullan M. The New Meaning of Educational Change.